

Van: Stichting "Wij vertrouwen stemcomputers niet"
Linnaeusparkweg 98
1098 EJ Amsterdam

Aan: Ministerie van Bestuurlijke Vernieuwing
t.a.v. minister Nicolaï
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Betreft: Wob-verzoek inzake stemcomputers

Ons kenmerk: Wob-7

Amsterdam, 24 oktober 2006,

Zeer geachte minister Nicolaï,

Op resp. 23 mei en 11 juli jongstleden diende ondergetekende R. Gonggrijp, destijds op persoonlijke titel, bij uw ministerie een tweetal Wob-verzoeken in inzake stemcomputers. Betreffende ditzelfde onderwerp dient onze stichting nu een derde Wob-verzoek in. Bijgevoegd treft u een uittreksel van de Kamer van Koophandel en een kopie statuten die aangeven dat ondergetekenden bevoegd zijn dit verzoek namens de stichting te doen. Gebruik makend van de mogelijkheden die de Wob ons daartoe biedt vragen wij de hieronder omschreven documenten in kopie op. Het gaat voor zover wij weten om documenten bij of onder u.

Het gaat in dit Wob-verzoek om uw goede zorg inzake verkiezingen in onze democratie.

Daar waar in dit verzoek sprake is van documenten bedoelen wij vastlegging ongeacht de gegevensdrager, dus naast de klassieke papieren documenten bijvoorbeeld onder andere ook e-mails en computerbestanden. Daar waar sprake is van correspondentie bedoelen wij onder meer klassieke brieven en e-mails maar ook anderszins benoemde gewisselde documenten zoals bijvoorbeeld nota's, rapporten en offertes. Tevens achten wij de term "stemcomputer" inmiddels voldoende ingeburgerd om ook in officiële correspondentie het verouderde begrip "stemmachine" te vervangen. Wij verzoeken u nochtans daar waar nodig "stemcomputers" als "stemcomputers en/of stemmachines" te lezen.

NB: Overal waar u meent documenten of correspondentie zoals bedoeld in dit verzoek te moeten weigeren vragen we subsidiair om een overzicht van de betreffende documenten en correspondentie, voor zover beschikbaar voorzien van tenminste titel, kenmerken, afzender, geadresseerde(n), datum en onderwerp(en). Tevens vragen we in zo'n geval subsidiair om een geredigeerde versie van de betreffende documenten of correspondentie waaruit persoonlijke beleidsopvattingen of andere informatie die de grond vormt voor de weigering zijn verwijderd.

Aangezien sommige vragen elkaar waarschijnlijk ten dele zullen overlappen zouden wij graag in uw beslissing per genummerd/geletterd item zien welke van de geleverde documenten naar uw mening in antwoord op die vraag geleverd zijn. Dit omdat wij anders niet goed kunnen onderscheiden waar documenten ontbreken. Daar waar documenten of

correspondentie zich niet onder u bevinden verzoeken wij om doorgeleiding van de relevante delen van dit verzoek. Doorgeleiding van vragen van dit verzoek naar de Kiesraad kan achterwege blijven aangezien de Kiesraad zelf een Wob-verzoek met de voor haar relevante vragen van dit verzoek heeft ontvangen.

1. Documenten en correspondentie ontstaan naar aanleiding van het Wob-verzoek van 11 juli en/of documenten en correspondentie waarin aan dit Wob-verzoek wordt gerefereerd.
2. Alle documenten en correspondentie die sinds 11 juli ontstaan is naar aanleiding van danwel de campagne “Wij vertrouwen stemcomputers niet”, danwel de uitzending van TROS Radar van 25 september, danwel de uitzending van EénVandaag van 4 oktober jongstleden, danwel onze persconferentie van 5 oktober, danwel naar aanleiding van publiciteit die hiervan een gevolg was. Hieronder zijn nadrukkelijk inbegrepen alle documenten en correspondentie betreffende de aansturing van gemeenten en andere instanties met betrekking tot de aanstaande verkiezingen.
3. Alle documenten en correspondentie met/van de firma’s Nedap/Groenendaal, Sdu en/of TNO-ITSEF / Brightsight, aangaande goedkeuringen van stemcomputers die sinds 11 juli jongstleden zijn ontstaan.
4. Alle documenten en correspondentie die verband houden met het tot stand komen van de verklaring “Stemmachines nog betrouwbaarder” van 28 september jongstleden, zoals daar zijn:
  - a. Alle documenten en correspondentie die de stelling *“Bij papieren verkiezingen wordt vijf procent van de stemmen ongeldig verklaard vanwege niet eenduidig invullen van de biljetten.”* ondersteunen.
  - b. Alle documenten en correspondentie die de stelling *“Sdu-machines hebben een beveiligde telefoonverbinding naar buiten. Deze wordt pas geactiveerd na de stemming en het uitdraaien van de uitslag op papier.”* ondersteunen.
  - c. Alle documenten en correspondentie die de stelling *“[...] Vervolgens moet de stemmachine worden opengeschroefd om die vervolgens te kunnen manipuleren. Hiervoor is zeer specialistische ICT-kennis een voorwaarde.”* ondersteunen.
  - d. Alle documenten en correspondentie die de stelling *“Fraude bij de productie van stemmachines is niet zinvol omdat dan de kandidatenlijsten nog niet bekend zijn.”* ondersteunen.
  - e. Alle documenten of correspondentie die de stelling *“Fraude bij het configureren is volgens de producent uitgesloten omdat de in de machine vast ingebouwde software (zogenoemde firmware) dat niet toestaat.”* ondersteunen.
  - f. Alle documenten of correspondentie die de stelling *“Gezien het kleine aantal mensen dat toegang heeft tot de software, de onmogelijkheid op eigen houtje te frauderen, en het bedrijfsbelang om fraude te voorkomen, is de kans op fraude dus erg klein.”* ondersteunen.

- g. Alle overige documenten die ontvangen, ontstaan of geraadpleegd zijn met betrekking tot het ontstaan, publiceren en/of evalueren van bedoelde verklaring.
5. Alle documenten en correspondentie betreffende het overleg met de firma's Nedap/ Groenendaal, Sdu en/of TNO-ITSEF / Brightsight, zoals bedoeld in uw verklaring van 28 september. (*"In overleg met de stemmachinefabrikanten en TNO worden extra veiligheidsmaatregelen voorbereid die voor de verkiezingen op 22 november zullen worden genomen."*). Hieronder zijn nadrukkelijk inbegrepen de vraagstellingen/ opdrachten aan TNO-ITSEF / Brightsight en alle documenten die een beeld geven van de kosten van deze maatregelen en de mate waarin deze kosten ten laste komen van de algemene middelen.
  6. Alle documenten en correspondentie betreffende de "verzegeling van stemcomputers", zoals bedoeld in uw verklaring van 28 september.
  7. Alle documenten en correspondentie betreffende de "extra beveiliging van de software in stemcomputers", zoals bedoeld in uw verklaring van 28 september.
  8. Alle documenten en correspondentie betreffende de "controle van de software door TNO", zoals bedoeld in uw verklaring van 28 september.
  9. Alle documenten en correspondentie betreffende eventuele aanstaande wijzigingen en/ of aanpassingen in de stemcomputers van zowel Nedap/Groenendaal als Sdu.
  10. Alle overige documenten en correspondentie sinds 11 juli 2006 ontstaan of door u ontvangen van de firma's Nedap/Groenendaal, Sdu en/of TNO-ITSEF / Brightsight, danwel correspondentie van of naar één van deze partijen waarvan u een afschrift heeft ontvangen.
  11. Alle documenten en correspondentie aangaande besprekingen met, bij of betreffende de firma's Nedap/Groenendaal, Sdu en/of TNO-ITSEF / Brightsight, alsmede documenten aangaande besprekingen betreffende stemcomputers.
  12. Alle documenten en correspondentie die verband houden met het tot stand komen van de verklaring "Geen twijfel aan betrouwbaarheid van stemmachine" van 4 oktober jongstleden.
  13. Alle documenten en correspondentie die verband houden met het tot stand komen van de *"Circulaire van de minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties van 22 september 2006 aan de gemeentebesturen, de hoofden burgerzaken van alle gemeenten, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken met betrekking tot de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal op 22 november 2006"*.
  14. Alle documenten en correspondentie betreffende het onderzoek door de AIVD naar de onbedoelde radiostraling afkomstig van Nedap stemcomputers.
  15. Alle documenten en correspondentie betreffende de opslag van stemcomputers.
  16. Alle documenten en correspondentie betreffende beveiligingsonderzoeken en risico-analyses alsmede alle door u ingewonnen technisch advies met betrekking tot het elektronisch stemmen in Nederland, sinds de invoering.

17. Alle documenten en correspondentie met betrekking tot de in te stellen onafhankelijke commissie die het stemproces gaat onderzoeken.
18. Alle overige documenten en correspondentie in relatie tot stemcomputers, ontstaan of door u ontvangen na 11 juli 2006. Één en ander nadrukkelijk inclusief ambtelijke nota's, notulen en overige interne stukken. Mocht u dit (ten dele) weigeren dan verzoeken we (net als voor alle eventuele overige door u te weigeren stukken) voor het geweigerde de subsidiair gevraagde stukken onder "NB" op de eerste pagina van dit verzoek.
19. De op de eerste pagina van dit verzoek onder "NB" bedoelde subsidiair gevraagde stukken voor al het in uw beschikking van 18 juli jongstleden in reactie op mijn verzoek van 23 mei jongstleden geweigerde voor zover u een beroep deed op het in Wob art. 11 eerste lid bepaalde.

Mochten delen van dit Wob-verzoek onverhoopt onduidelijk zijn dan zijn wij gaarne beschikbaar voor overleg. Gezien de vermoede bewerkelijkheid van dit Wob-verzoek doen wij afstand van ons recht op beantwoording binnen 14 dagen en gaan wij op voorhand akkoord met beantwoording binnen de wettelijke maximumtermijn van 28 dagen.

Mochten de kopieerkosten naar verwachting de 2500 Euro overstijgen dan verzoeken wij u om alvorens een beslissing te nemen met ons contact op te nemen omdat wij dan subsidiair overwegen om ons verzoek geheel danwel gedeeltelijk om te zetten in een verzoek om inzage.

Met vriendelijke groet,
Hoogachtend,

Namens de stichting "Wij vertrouwen stemcomputers niet",

R.V. (Rop) Gonggrijp (voorzitter)

B.G.J. Wels (penningmeester)

Bijlagen: uittreksel Kamer van Koophandel van onze stichting
statuten van onze stichting